

SHRNUTÍ**S TECHNICKOU NORMALIZACÍ K UDRŽITELNOSTI****Studie**

Studie byla zpracována Kabinetem pro standardizaci v rámci projektu KOORDINACE ZAPOJENÍ ČESKÝCH SPOTŘEBITELŮ V ISO COPOLCO S PŘIHLÉDNUTÍM K EVROPSKÉ NORMALIZACI PRO ROK 2023 realizovaného s podporou České agentury pro standardizaci (CAS).

„Úloha technické normalizace v oblastech podpory nových trendů a technologií je nezpochybnitelná a jsme rádi, že ve vztahu k tématu udržitelnosti mohla Agentura podpořit vznik této studie.“ (Mgr. Zdeněk Veselý, generální ředitel ČAS)

Mnoho spotřebitelů stále více zakládá svá rozhodnutí o nákupu nejen na kvalitě, ceně a dostupnosti, ale také na environmentálních a sociálních dopadech. S příchodem Zelené dohody přijaté orgány EU a nyní již realizované konkrétními opatřeními, bude udržitelnost hrát ještě významnější roli při ovlivňování spotřebitelských politik, včetně technických norem. Pro funkci trhu při naplňování cílů Zelené dohody je zásadní **operativní využití standardizace**. A o tom je studie zpracována Kabinetem pro standardizaci v rámci projektu realizovaného s podporou České agentury pro standardizaci (CAS).

Studie přepisuje (v kapitole 2) základní definice a stručná vysvětlení udržitelnosti, oběhového hospodářství, ekodesignu, energetických štítků, životnosti výrobků a environmentálních sdělení.

V kapitolách 3 až 6 se podrobněji věnuje tématům oběhového hospodářství, ekodesignu a energetickým štítkům, životnosti výrobků a environmentálním sdělením. U každého tématu je nejdříve nastíněn vývoj evropského legislativního rámce a poté jsou uvedeny informace o relevantních českých technických normách ČSN a návrzích mezinárodních a evropských technických norem.

Studie v těchto kapitolách mimo jiné

- uvádí informace o připravovaných mezinárodních normách (ISO) pro oběhové hospodářství (3.3),
- podrobně se věnuje problematice energetických štítků z hlediska legislativy i praxe (4.1)
- podrobně informuje o návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady o společných pravidlech na podporu oprav zboží – právo na opravu výrobků (5.1)
- podrobně se věnuje normám pro materiálovou efektivnost výrobků spojených se spotřebou energie (elektrických spotřebičů) – např. hodnocení životnosti výrobků, hodnocení jejich opravitelnosti, opětovné použitelnosti a modernizovatelnosti, metody pro poskytování příslušných informací (nejen) pro spotřebitele
- podrobně se věnuje **značce kvality Životnost plus** (5.4), kterou společně zavedly Sdružení českých spotřebitelů a Kabinet pro standardizaci v roce 2017; značka byla přijata do Národního programu Česká kvalita
- uvádí informace o návrhu Evropské komise na společná kritéria proti greenwashingu a zavádějícím environmentálním tvrzením a normách ČSN zabývajících se problematikou environmentálních tvrzení

Studie se v kapitole 7 krátce věnuje normám týkajících se udržitelnosti ve službách – systém managementu udržitelnosti ubytovacích zařízení v oblasti cestovního ruchu a systém managementu udržitelnosti eventů.

V kapitole 8 jsou nastíněny aktivity evropských normalizačních organizací týkající se oběhového hospodářství v oblastech bezprostředně se týkajících spotřebitelů - např. textil, nábytek, podlahové krytiny.

V závěru pak studie rekapituluje přínos technických norem v jednotlivých oblastech zavádění údržného prostředí a odkazuje na konkrétní program – „Cirkulární Česko 2040“ pro zavádění oběhového hospodářství do společnosti. Akční plán pro období 2022-2027“ sleduje řadu cílů a opatření, včetně minimalizace odpadu a zvýšení efektivity zdrojů, podpory inovativních a udržitelných přístupů ve výrobě a spotřebě, podpory inovací a udržitelného designu včetně vývoje ekologicky šetrných produktů a služeb atd.

Plán počítá se zapojením všech zainteresovaných aktérů, tj. nejen výrobců, ale např. také poskytovatelů služeb a spotřebitelů/občanů.

Studie „S technickou normalizací k udržitelnosti“ s podporou následně vydané publikace (financované Radou kvality ČR) takto k naplňování programu Cirkulární Česko přispívá.